Europeiska unionens
officiella tidning

SV
C-serien

C/2024/4179

2.8.2024

P9_TA(2023)0477

Bristen på information om situationen för Mikalaj Statkevitj och de senaste angreppen på belarusiska politikers och aktivisters familjemedlemmar

Europaparlamentets resolution av den 14 december 2023 om bristen på information om situationen för Mikalaj Statkevitj och de senaste angreppen på belarusiska politikers och aktivisters familjemedlemmar (2023/3023(RSP))

(C/2024/4179)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av sina tidigare resolutioner om Belarus,

— med beaktande av artiklarna 144.5 och 132.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Den tidigare presidentkandidaten och 2020 års Sacharovpristagare Mikalaj Statkevitj har på basis av politiskt motiverade anklagelser dömts till fängelse i 14 år. Han hålls i isoleringscell under sträng bevakning. Hans hälsa försämras och hans advokater och familj har förvägrats information om och kontakt med honom i över 300 dagar.

B. Framträdande belarusiska politiska fångar, däribland Ales Bjaljatski, Maryja Kalesnikava, Siarhej Tsichanouski, Viktar Babaryka, Maksim Znak, Pavel Sevjarynets, Palina Sjarenda-Panasiuk, Andrzej Poczobut och Ihar Losik, har utsatts för liknande isolering.

C. I sin rapport av den 3 februari 2023 uppgav FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter att fängelseförhållandena i Belarus utgjorde grym, omänsklig och förnedrande behandling och tortyr. Fångarna får inte medicinsk hjälp eller juridisk rådgivning i tid.

D. Människorättsförsvarare, demokratiska oppositionspolitiker, företrädare för det civila samhället och aktivisters familjemedlemmar utsätts systematiskt för våldsamt förtryck av Lukasjenkaregimen och tvingas fly.

1. Europaparlamentet kräver ett omedelbart och villkorslöst frigivande av Mikalaj Statkevitj och samtliga övriga 1 500 politiska fångar. Parlamentet kräver att alla anklagelser mot fångarna ska dras tillbaka, att de rehabiliteras fullständigt och att de får ekonomisk ersättning för den skada de lidit till följd av frihetsberövandet.

2. Parlamentet insisterar på att fångarna måste få ordentlig medicinsk hjälp och en möjlighet till kontakt med advokater, sina familjer, diplomater och internationella organisationer som kan bedöma deras tillstånd och bistå dem. Europaparlamentet beklagar Internationella rödakorskommitténs passivitet i Belarus.

3. Europaparlamentet fördömer skarpt de orättfärdiga, politiskt motiverade domarna och det fortsatta förtrycket av belarusiska demokratiska krafter, det civila samhället, människorättsförsvarare, fackföreningsmedlemmar, journalister, präster, politiska aktivister och deras familjemedlemmar.

4. Europaparlamentet fortsätter att kraftfullt uttrycka sin solidaritet med folket, den demokratiska oppositionen och det civila samhället i Belarus i deras kamp för ett fritt, suveränt och demokratiskt Belarus.

5. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att stödja de politiska fångarna och deras familjer genom att ta varje tillfälle i akt för att kräva att de omedelbart friges, kalla upp regimens återstående diplomatiska företrädare för att be om bevis på fångarnas tillstånd och var de befinner sig och bevilja humanitära visum för att effektivt bemöta frågan om statslöshet, erbjuda rehabilitering och praktiskt och ekonomiskt stöd samt öka trycket på regimen genom nya sanktioner.

6. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att säkerställa den fortsatta dokumentationen av internationella brott och kräva ansvarsskyldighet på FN-nivå genom att FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter undersöker människorättssituationen och genom att bevara mandatet för FN:s särskilda rapportör om situationen för de mänskliga rättigheterna i Belarus.

7. Parlamentet upprepar sin uppmaning att åtala och bestraffa de ansvariga för människorättskränkningar och krigsförbrytelser under Lukasjenkaregimen.

8. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik/vice ordföranden för kommissionen, medlemsstaterna, företrädarna för de belarusiska demokratiska krafterna, de facto-myndigheterna i Belarus, FN och Internationella rödakorskommittén.